

Simon Hostnik:

Radovedni Tonček

Hm, tat! je pomislil Tonček in skremžil obraz. Vendar se je te besede hudo ustrašil — le pokazati ni hotel. Ko je mati odšla, je sedel kar se je dalo daleč od vrat, blizu okna. Tam je nekaj časa od vsega sveta zapuščen trepetaje pričakoval, kdaj se bodo vrata tiho prav tiho odprla in bo izza njih pogledala ko-

smata tatinska ali razbojniška glava. V duhu si je predstavljal strašnega razbojnika, s puško, noži in samokresi in grozečimi, strašno hudobnimi očmi.

Tako mu je približno pol ure v neprestanem strahu potekel čas. Vsak najmanjši šum ga je vznemiril, da ga je v prsih nekaj mrzlo zgrabilo in je po vseh udih začutil odrevenelost. Potekla je ena ura, poteklo je šel pol ure, tatu ali razbojnika pa le ni bilo od nikoder.

Počasi se mu je vračal pogum. Vstal je in pričel hoditi iz kota v kot kakor je hodil oče, kadar je bil jezen. Sčasoma se je ojunčil. Splezal je na okno in pričel gledati spet zeleno Ljubljano, ki tako počasi teče.

Ne, ta počasna voda, ki teze kakor polž, je bila danes zanj povsem brez pomena in mikavnosti. Dolg čas mu je bilo. Zazdehal je in se skobacal z okna,

Tedaj pa, kakor da mu je utrinek padel na glavo, se je spomnil tistega nesrečnega prašnega zaboja za omaro, ki se zaziblje in zastoka, če se ga človek le malo dotakne.

Tonček si ni mogel drugače pomagati kakor da je po dolgem času spet obiskal ta skrivnostni zaboj. Previdno, kakor tihotapec se je splazil k njemu in zamišljen obstal pred čudno stvarjo, ki mu je napravila že toliko strahu in žalosti. Tista cunja, ki jo je mati vrgla nanjo, je še zdaj ležala na njej. Tonček je strmel, strmel vanjo in obraz je bil vse bolj resen. Z obraza se mu je bralo, da je pripravljen na najhujše. Oči so

se mu svetile, kakor ptiču ponoči, ki zalezuje plen. V glavicu so se mu podile misli druga za drugo, kakor temni oblaki po nebu, kadar se zbirajo k nevi-

ti. Vendar pri duši mu ni bilo nič kaj lahko. Kljub temu pa za nobeno ceno ni hotel odnehati. Danes ali nikoli — si je mislil. Na očeta in na mater na vse hude posledice, je povsem pozabil. V njem je bilo eno samo veliko vprašanje:

Kaj je to: **harmonika**? — Harmonika? Hm! — Harmonika?

Nenehoma je ponavljal to besedo. Ni mu hotela iz glave. Pripravljal se je na pravi boj s pokrito pošastjo, ki sicer ne grize — ampak nekam čudno strahotno zastoka, če se jo človek nerodno dotakne. Tonček je stal pred njo kakor kak junak, ki se pravkar odpravlja v bitko. Kot edino orožje pa si je k pokritemu sovražniku čez nekaj časa prinesel — otroški stolček, moško sedel nanj in se zastirmel v skrivnost, kakor bi jo hotel z očmi uničiti.

Odločil se je.

In pripravljen na vse, zardelih lic, je prav počasi, previdno, da bi se ja zaboja preveč ne dotaknil, iztegnil roko in nalahko potegnili s skrivnostne harmonike vso cunjo.

Po sobi se je razlegel zmagoslaven krik, kakor bi bil kak indijanski poglavar ubil leva. Tonček je s cunjo v roki planil s stola in skakal ž njo po sobi kakor nor. Prvi del bitke je bil dobljen. Ko se je od tega svojega prvega zmagoslavja malo unesel, je spet zavzel svojo postojanko, sedel na otroški stolček — in čudno, vsa bojevitost ga je mahoma minila. Pogum je spahnel in srce mu je naenkrat pričelo utripati, kakor tedaj, kadar je oče dolgo časa molčal, potem pa tebi nič meni nič segel s svojo dolgo roko za omaro, privlekel izza nje suhega kapitana in Tončku na zadnjo stran odštel potrebno število povelj in opominov. Kaj se bo res dal ugnati od svojega strahu?

Tedaj pa se je spomnil očetovih besed, s katerimi ga je zmerom spravil k škornjem:

»He, kapitana ne sme biti strah!«

Hm, to že, je v tem trenutku Tonček pomislil. Pa tudi na to je pomislil, da tisti očetov kapitan po zraku žvižga, on pa ne zna. Ah, ja, oče se je rad zmotil. Kadar je bil Tonček poreden je bila palica kapitan, kadar pa je bil priden, je bil kapitan on. Torej kakšen naj bo zdaj? Ali naj bo tak kapitan, ki po zraku žvižga? Ali naj bo tak kapitan, ki je priden? — No, če hoče biti priden, potem se zaboja sploh dotakniti ne sme ja, niti pogledati ga ne sme. Če pa hoče biti tak kapitan, ki po zraku žvižga, kaj potem... Potem bo prav gotovo zvečer po zraku žvižgalo. In suhi ka-

pitan bo žvižgal po zraku in padal na njegovo zadnjo stran. Tonček kapitan, bo pa temu žvižganju moral nehote dodati še svojo pesem — ki ne bo prav nič lepa.

Ampak zabojo? — Harmonika? — Kaj je to harmonika?

»He, kapitana ne sme biti strah«. —

Tonček se je odločil: Zvečer bo po zraku žvižgalo — on pa bo vedel, kaj je to harmonika!

To je bil njegov bojni načrt. In šele zdaj, ko je vse premislil, ko ga je ves strah pred suhim kapitanom minil je ves presenečen ugledal pred seboj belo in srebrno se lesketajočo stvar. S cunjo je bil obrisal z nje skoro ves prah. In v sredi, tam, kjer je zadnjič začutil toliko gub, ni bilo več samo rdeče barve, bila je tudi zelena, ki se je tako lepo prelivala v rdečo, da je Tončku od veselja in začudenja nad tolikim bleiskom poskočilo srce. Primaknil je stol bliže in vso to skrivnost pričel natanko ogledovati.

»Gumb pri gumbu, guba pri gubi, luknjica pri luknjici. — Hm, je mislil in stol še bliže pomaknil. Zdaj je videl, da to prav za prav ni nikak zabojo, temveč nekaj povsem drugega. »Harmonika!« Da, to že, ampak harmonika mora tudi nekaj biti! je modroval sam s seboj. Zaboji nimajo gumbov, je tiho dodal in se z učenjaškim obrazom sklonil k harmoniki. — »Pa čemu toliko luknjic, toliko odprtín? — Saj če je to navsezadnje le povsem navaden zabojo, mora vse skozi leteti!«

In Tonček je stol spet pomaknil bliže. Zdaj se je te čudne reči že skoro tiščal. Dalj ne bo mogel. Lahko jo s kolonom sune. Potem bo spet stokala kakor zadnjič. Torej kaj — samo z viška je ne more gledati. In Tonček ni tak, da ne bi v vsako stvar vtaknil svojega nosu. Če ni zdrava! Saj z uro je bilo prav tako. Dokler je ni prijel v roko, je neprehoma narobe šla. Potem pa, ko jo je vrgel po tleh, se ni nikoli več kujala. Seveda mu oče ni povedal, da jo je poslal v bolnico, kjer jo je pozdravil urar. Tončka pa z očetovo pomočjo tisti suhi kapitan tam za omaro. In nemara bo prav tako z harmoniko. Nekajkrat jo bo po tleh prevrnil, pa ne bo nikoli več zastokala!

Tonček jo gleda, gleda in premišljuje Bog ve, kaj mora biti v njej. Nekaj že mora biti v njej, če stoka in če se ob najmanjšem dotiklaju zaziblje kakor strašilo na polju.

Misli mu beže kakor mušice druga za drugo. Zdaj se že ne sklanja več sa-

mo z glavo, z vsem telesom tišči navzdol, in vsak trenutek mu utegne nos obtičati v eni izmed majhnih luknjic. Nenadoma pa mu zmanjka ravnotežja — in toliko da ni harmonike res z nosom poljubil.

Zdaj pa je bilo Tončku šale dovolj.

»Saj ni začarana kraljična, da bi jo samo gledal!« je pomislil, vstal in se pred harmoniko mogočno razkoračil. Malo je počakal — zatem pa se pripognil, z obema rokama prijel za držaj z gumbi — in — dvignil...

Ojoj!

Eai oia uuu ue! se je zadrlo iz harmonike v vseh mogočih glasovih, kakor da je v njej bil skrit ves pekel. Dvigniti se pa ni dalo Tonček je iz onemoglega strahu vlekel, vlekel, da je harmonika bila vse bolj velika. Grmelo je, piskalo, zvonilo, da so Tončku kleknila kolena in mu je pošla sapa. Toliko da ni omedlel. Od strahu ni mogel spustiti ročaja. Pozabil je dihati. In ves strah mu je planil v grlo, da niti zavpiti ni mogel.

Nazadnje jo je le izpustil. Bled kakor kreda je buljil v čudno pošast, ki je zdaj znala molčati, ko se je nihče ni dotikal, prej pa je tulila, kakor da ji je šlo za glavo.

Ko si je malo opomogel od tega groznega strahu, se je spomnil spet odprtih vrat. Tiho se je splazil k njim in poslušnil. Za trenutek mu je zastalo srce.

Kaj, če stoji kdo za vrati, in čaka, da plane v sobo, na Tončka?

Tat? Razbojnik?

Tonček posluškuje.

Ne, nikogar ni. Ne tatu, ne razbojnika. — Bo že res, harmonika je govorila:

Eai oia uu ue! se je spomnil pošastnega zavijanja harmonike, te potuhnjene, ki se zdaj dela povsem nedolžno in čepi za omaro kakor kup nesreče. — Ali Tončku se je zdaj, šele zdaj le pričelo malo svitati.

»Hm, torej tako je s takimi stvarmi.« je pomislil. »Dokler jih pustiš pri miru, se drže kakor da ne znajo do pet šteti, čim pa se jih dotakneš, izgubiš glavo, one pa znore. Šele zdaj je Tonček prav spoznal vso vrednost očetovih besed:

»He, kapitan ne sme izgubiti glave!«

In Tonček se je v tem trenutku trdo, jezo prestopil. Pogumno, kakor star vojščak, ki nikoli ni poznal strahu, je krenil spet k omari in s predrzno roko potegnil na sredo sohe harmoniko. Vse zvijanje in stokanje ji ni zdaj prav nič pomagalo. — In ni poteklo dve minuti,

se je po sobi razleglo tako huronsko razgrajanje raznovrstnih pojočih glasov, da je bilo, kakor da so se zbrale sove vsega sveta k zborovanju.

Tončku pa to ni bilo mar. Obraz mu je gorel od sreče. Usta so mu šla vse bolj na smeh. Neprehoma je vlekel harmoniko, gor in dol. Meh je hreščal, pel, piskal, zdaj zvonil, da je šlo skozi ušesa, zdaj stokal, zdaj orglal kakor prave velike orgle pri maši. In Tončku so bili ti čudni, zmešani, hripavi zvoki kakor vesela zmagovalna pesem.

Pa saj res! Saj ni harmonika ugnala Tončka — ampak Tonček je ugnal harmoniko!

Pred hišo pa je ta čas stala mati in vsa začudena poslušala čudno godbo, ki je prihajala iz hiše. Takoj je uganila, kaj se je pripetilo. Ni vedela, ali naj bi se smejala ali jezila. Pa ji je šlo bolj na smeh kakor na jezo. Tonček je že spet uganjal eno svojih grdobij. Nori otrok, če ne skače pred hišo kakor splašeno žrebe, ti pa v hiši razgraja, da je vse narobe, si je mislila.

Tonček pa ni na njo prav nič mislil. Na nobenega ni mislil. Bil je tako zamaknjen v svojo igro, da mu je po obrazu curkoma tekel pot in ni prav nič opazil, da se je v sobi že skoro povsem stemnilo. — Vlekel je meh sem pa tja — in glej — čudež! — harmonika je pela vse lepše, nič več ni hreščala ne piskala. Zdaj je iz nje prihajalo samo zvonjenje, pravo orgljanje, ki res ni bilo ubrano — ampak vsaj hreščalo ni več.

Nenadoma pa se je harmonika sesedla. Za en majhen trenutek je vse potihnilo. Zatem pa je Tonček na vso moč zavpil.

Prav tedaj, ko je harmonika najlepše pela, sredi zamaknjenosti, ga je nevidna roka prijala za uho in ga potegnila stran od harmonike. Iz Tončkovih ust se je privrel grozen krik:

»Mama! Razbojniki!«

V trenutku se je zavedel teme okoli sebe, poznega večera. Njegov glas je bilo čuti na cesti:

»Razbojniki! Razbojniki!«

Ali roka, ki ga je vse bolj močno vlekla za uho, ga ni hotela izpustiti. Čim bolj je vpil, tem bolj ga je roka vlekla k nečemu. V ušesu mu je zdaj zvonilo zdaj šumelo — kakor prej v harmoniki. Od vpitja je bil njegov glas že hripav, ko je zaslišal nad seboj znan materin glas:

»Jaz ti bom pokazala razbojnika! Nemarnež! Razbojnik! — Na!...«

In na ubogo, od napora zardeio in oznojeno lice je priletela krepka zaušnica. Tončku se je zazdelo, da je nanj z neba padla trda, bodeča zvezda. Pred očini se mu je zablistalo.

»Na! Razbojnik!« je z jeznim glasom spet rekla mati — in z neba se je utr-gala druga, mogočna, kakor sonce ve-lika zvezda, da je Tončka po vsem te-lešu obšla vročina. Vendar iz njega ni bilo najmanjšega glasu.

»Ah ja,« si je mislil. »Ah ja!«

Zdaj je že vedel, da bo zvečer po zraku žvižgalo — in da bo oče zagr-mel:

»He, kapitan mora tudi ubogati! — Zdaj ti pokažem, da sem jaz a dmi-ral!«

Konec

Umrli je prijatelj miru

Velik mož, čigar ime je znano po vsem svetu, je umrl: Francoz **Aristide Briand**. Vsi časniki so neštetokrat objavljali njegove slike in pokazali ljudem njegov prijeten starčevski obraz s sivimi brki. Gotovo ste že kje videli njegovo sliko.

Briand se je od konca svetovne vojne dalje neumorno trudil, da bi zagotovil narodom in vsej Evropi resničen mir. »Dokler jaz živim, ne bo vojne!« to je bilo njegovo geslo in storil je vse, da bi sprijaznil narode med seboj in prepričal ljudi, da je vojna največje zlo. Imenovali so ga tudi »Očeta miru«. Vkljub temu, da je hotel ljudem le dobro, je imel vendar tudi mnogo sovražnikov, ki so mu grenili zadnji čas življenja. Pred nekaj tedni je odšel iz Pariza in se nastanil na svojem posestvu na deželi. Bolehal je že dalje časa in zadnje čase se mu je zdravstveno stanje hitro slabšalo. Dne 7. marca je njegovo bolno srce nehalo biti.

Briandova osebnost naj služi mladini kot svetel zgled ne samo zaradi njegove miroljubnosti, ljubezni do svetovnega miru in njegovega toplega človečanskega čuvstva, temveč tudi zaradi pridnosti in vztrajnosti, s katero se je sin majhnega gostilničarja povzpел do največjih časti v državi. Srednjo šolo je lahko dovršil samo zato, ker so očeta sprostiti plačevanja šolnine. Nato se je šel pravoslavni ved s tako vnemo, da je že kot dvajsetletni mladenič lahko ršil odvetniške posle. Kot sijajen govornik z nenavadno prijetnim zvonkim in očarljivim glasom je obrnil pozornost političnih strank nase in socialistična stranka ga je sprejela med svoje najodličnejše zastopnike. S trideseti-

mi leti je bil Briand poslanec; štiri leta kasneje je bil prvič minister, od tedaj pa je bil enajstkrat predsednik francoske vlade. Pri vsem tem pa je ostal skromen in njegov način življenja je bil zelo preprost. Tiho se je ob koncu svoje državniške delavnosti umaknil iz javnega življenja ter je kmalu nato sklenil svoje življenje, objokovan od vsega omikanega človeštva.

P. B.:

Palček in cvetna vila

Na pragu svoje hiše pod bezgovim grinom je stal palček Tuk. Ravnokar je vstal. V rosi se je omil in k ognju pristavil lonček z zajtrkom. Zdaj je stopil na prag, da bi pogledal po vremenu. Palček Tuk se je dolgočasil. Zamišljeno si je gladil redko brado in nejevoljno mrmral: »Od same puščobe me bo še konec. Kdo pa bo vzdržal takole sam v prazni hiši. Saj me bo počasi še strah.«

Brcnil je v kamen, ki se je zakotalil in zadel v sivo kepo ležečo kraj poti. Kepa se je razvila in stegnila. Drobne oči so ga strupeno pogledale. Jež je nasršil bodice in se začel repenčiti:

»Kakšne manire pa so to? Dosti si že star Tuk, da ti ni treba več metati kamenja v poštene ljudi, ko počivajo.«

Vljudno se je oprostil Palček: »Nisem te videl, jež. Kod si pa hodil, da si tako zaspan in truden.«

»Kako pa bi ne bil, ko hodim že celo noč,« je odvrnil jež, »na ogleda grem.«

»Glej, glej,« se je začudil palček, »kdo bi si mislil, da se boš ženil. Saj si vedno tičal kar sam zase.«

»Kaj vem, kaj me je prijelo. Nič več se mi ne da, da bi bil sam. Toda z Bogom, mudi se mi. Še dolgo pot imam pred sabo,« je odvrnil jež in odhitel tiho rožljajoč z bodicami. Mrko je gledal palček za njim. Gubal je čelo in sršel obrvi. Sredi njegovih misli ga je hladno mehko pobožala tenka perot.

Nejevoljo je zamahnil: »Kake otročarije so to!«

Svetel hudomušen glas mu je odgovarjal: »Hu, bežimo! Tuk je vstal danes z levo nogo. Kar pojedel nas bo, tako je hud.«

Tuk je pogledal za porednim kričanjem. Okrog glave sta mu plahutala in se smejala dva sinja metulja. Tuk jima je požugal s pestjo: »Kje pa to gre, da sta že na vse zgodaj pijana!«

Metulja sta se mu vsedla vsak na eno ramo. Polahko sta podhrtevala s perotni, se zibala na tankih nogah. »Kaj ne bom vesel,« mu je odgovoril večji, »danes sem se oženil. Pa še ob tako lepem vremenu. Edino ti si siten, Tuk. Kar še ti se oženi. Loš videl, kako boš potem dobre volje.«

Rezko je odkimal Tuk in prekrizal roke na hrbtu: »Kakšne čenče pa so to! Oženil naj bi se. Ha, ha, ha...«

Priliznjeno mu je šepetal metulj: »Kaj boš tako govoril! Veliko hišo imaš, pa sam si v njej. Le oženi se!«

»Marš!« se je ujezil Tuk. Metulja sta mu zletela z ramen, sam pa se je rezko obrnil in stopil v hišo.

V kuhinji je začel premetavati lonce in piskre. Z njihovim ropotom je hotel prevpiti besede, ki mu jih je zašepetal metulj. Seveda, ko je govoril take neumnosti. Tuk naj bi se oženil! Kar smejati se mora. Koga pa naj bi zasnužil? In sploh!

Ves dan je bil Tuk slabe volje. Če je le stopil pred vrata, so ga zbadli v oči ptiči, ki so znašali slamice za svoja gnezda. Izza vsakega grma so mu pele v ušesa poskočne melodije svatb. Vse se je družilo, hrošči in muhe, ptiči in miši. Še rože so si nadele ženitovaniško obleko in so hrcpeče dehtele. Samo pač Tuk je hodil okrog v delavni obleki. Ves sam je bil na rajajoči zemlji.

Pobegnil je v svojo hišo in trdo zaprl vrata za seboj, da ne bi prišle za njim vriskajoče pesmi. Zagrnil je okna s težkimi zavesami, da ni mogel v sobo niti solnčni žarek. V mrču je sedel in bulil v mizo pred seboj. Nehote je napeto prisluškoval v rjavo tišino, ki se je zgostila okrog njega. Oči ni dvignil z mize. Zdelo se mu je namreč, da ga gledajo očitajoče vse stvari v sobi s praznimi rjavimi očmi in ga vprašujejo: »Zakaj si sam? Dolgočasimo se...«

Tenko je potrkalo na vrata. Kakor padajoče dežne kaplje je kanilo trkanje v mrtvi molk zavešene sebe.

Tuk je skočil izza mize in stopil k durim. Mrzlično so mu drgetale roke, ko je odprl vrata. Vijoličastosinji mrak je zaplaval mlačno v sobo.

Na poti, ki se je medlo blestela, je stala drobna vila. Z drhtečim glasom je prosila: »Ali bi me sprejeli pod streho? Trudna sem.«

»Kar vstopite,« jo je veselo povabil Tuk, »dosti prostora imam.« Prijel jo je za roko in jo varno vedel v sobo. »Tako bom prižgal luč,« ji je razlagal in segel na polico. Iz škafličice je vzel kresnico. Gorko je dehnil vanjo in jo postavil na mizo. Zelenkasto srebrna luč je napolnila sobo.

Tuk je pogledal svojega gosta. Drobna cvetna vila je bila. Oblečena je bila v belo srajčko, ki so jo raztrgali trnji. V zadregi se je gladila z boso nogo po gležnju. S tankimi prozornimi prsti si je sčesala iz čela plave pristrižene lase, ki so bili vsi težki od rose. Z vijoličasto sinjimi očmi je mežikala, ker jo je luč slepila.

»Zebe vas,« je skrbljivo dejal Tuk in zletel iz sobe. Kmalu se je vrnil. Čez levo roko si je obesil toplo odejo. V desni je nesel skledo z jedjo. Nežno je ogrnil vilo in jo silil: »Jejte, gotovo ste lačni.«

Trudno je odkimala vila: »Samo zaspala sem, in noge me bole.«

Tuk pa je poizvedoval: »Ali imate še daleč?«

Vila se je drobno nasmehnila: »Nič ne vem, kam bi. Lep bel cvet je bil moja hiša. Pa je prišel danes nekdo in mi ga utrgal. Za klobuk si ga je dal in odšel. Jaz pa sem bila brez strehe in sem trkala na tuja vrata. Povsod so me pošiljali naprej: »Danes imamo svate v hiši, pojdi drugam.« Še dobro, da sem potrkala na vse zadnje pri vas.«

Tuk je pohrkal in se odkašljajl: »Kaj pa, ko bi ostali kar pri meni? Veliko hišo imam in samemu mi je hudo dolg-

čas.« Potem je zardel kakor mak in povetil glavo.

Zvižgaje je vstal Tuk danes. Pristavil je lonec k onju in stopil na prag. Svetlo se je utrinjalo solnce v rosnih kapljah. Po poti je zašumelo. Hitro sta drsela po njej dva ježa. Tuk je pozdravil: »Kam pa kam, ježa, že tako zgodaj?«

Ježa sta obstala. Prvi si je obrisal potno čelo in se oddahnil: »Domov greva, Tuk! Z ženo grem. Pa morava hiteti, da bova še pred veliko vročino doma. Tuk si je mel roke: »Me veseli. Da bosta le zadovoljna drug z drugim.«

»To pa seveda. Kdaj se pa ti misliš?«

Tuk se je nasmehnil: »Res, kdo bo vedno sam. Če misliš priti v svate, me pa še danes obišči.« Iz zraka sta se razigrano zasmejala metulja: »Čestitamo!«

Tuk se je poklonil, potem se je ustrašil: »Že tako kasno je, jaz pa še nisem oblekel praznične obleke.« Kakor kušček se je obrnil in odhitel v hišo.

Klopotaje sta odšla ježa. Metulja sta se pijano lovila v solncu. Rože so odpirale svoja srca in dehteče pritrkavale: »Pomlad! Pomlad!«

Manica:

Prefrigani sluga

Gregor je služil nekega starega grofa že mnogo let. Grof je bil včasih čmerikav in v splošnem precej strog gospod, toda Gregor, zvita buča, se je znal vedno obračati, da je zadovoljil svojega gospodarja.

Prigodilo se je pa, da je grof nekaj obolel. Šel se je zdraviti k morju. Seveda je moral z njim tudi sluga Gregor.

Morski zrak je na grofovo zdravje deloval blagodejno, zato je postal stari gospod še dosti dobre volje. Vsak dan sta z Gregorjem sedla v čoln in se vozila po sinjem morju. Včasih pa, če je šel grof malo zadremat, se je Gregor kar sam vozil ob obali. Krmariti s čolnom, to je bil Gregorju največji užitek.

Nekega večera pa stopi Gregor pred grofa in ga nekako boječe vpraša:

»Zlahtni gospod, prosim lepo, naj mi pojasni tole. Ali naj smatramo za izgubljeno ono stvar, za katero dobro vemo, kje se nahaja in kje imamo shranjeno?«

»Trapič,« se zasmeje grof. »Kako neki prideš na tako neumno vprašanje! Stvar, za katero vemo, kje je

shranjena, pač ne more biti izgubljena.«

»Torej bi ne bilo nič hudega, zlahtni gospod?«

»Hudega? Čemu neki, ti bedak.«

»Hvala Bogu! Veste gospod grof, prejele, ko sem se vozil po morju, mi je vaš daljnogled po nesreči padel v morje. Izgubljen pa torej ni, ker jaz dobro vem, da je daljnogled zdaj shranjen na dnu morja.«

Pri ti priči se je grof silno raztogotil in vrgel Gregorja v neko podzemsko ječo. Ko se je ubogi sluga kotil po strmih stopnicah, je obupno zajavkal:

»Jojme, jojme, jaz sem izgubljen!«

»Ha, ha! Saj jaz vem, kje boš shranjen, torej nisi izgubljen,« mu je zasmehljivo zaklical grof in zaklenil za seboj težka vrata.

Sluga se je pokoril v ječi vso noč. Drugo jutro pa je grofa že precej mnila jeza in Gregor se mu je že začel smiliti. Dal mu je spet prostost in odslej sta si bila grof in sluga še boljša prijatelja.

T. R.

Babici za god

Priplula lepa je pomlad in zdaj nas spet ogreva. Babica slavi svoj god, kadar nas pomlad odeva.

Vse cvetje, kolikor ga je pomladno solnce obudilo, zvezala bi skupaj v šopek, prinesla Ti ga je v vezilo!

Spominčice, trobentice na polju so vzcvetele, a v mojem srcu rajale so pesmice vesele.

Nabrala sem te rožice, v šopek jih zvezala prosila ljubega Boga, da zdrava boš ostala.

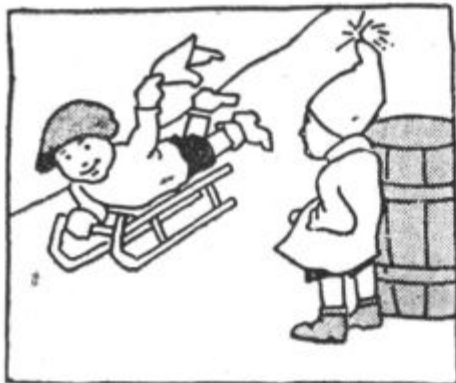
Posetnica

M. R.

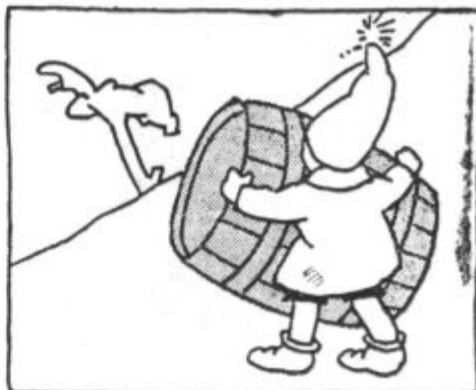
Oran

Iz Orana je ta mož doma, bo širnih morjih jadral...

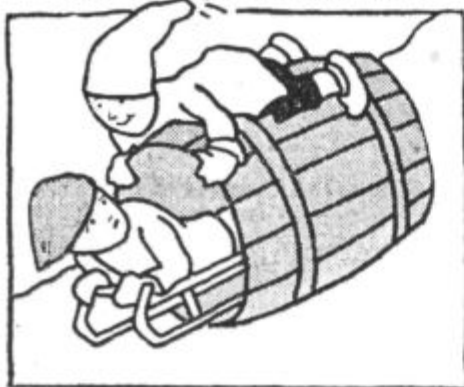
Dirka na sanéh in na sodu

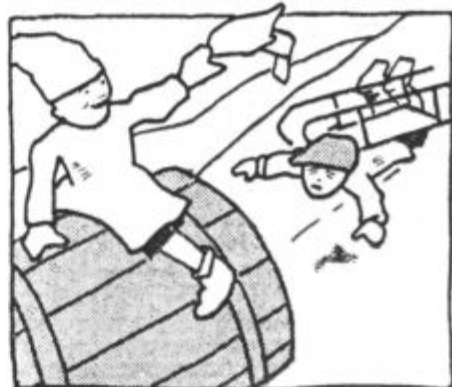
Tonček dirja na sanéh,
Tinčka roga se v posmeli.

Na sanéh zna vsak gospod —
Tinček vzame prazen sod.

Skoči nanj pa smuk navzdol —
zdaj ni Tonček več ohol!

Tinček urno jadra dalje —
Tonček v snegu obležal je.

Kako lahko uganesh starost svojih prijateljev?

Ali veste, kako lahko uganete starost vsakega človeka? Pazite dobro in lahko boste s to »čarovnijo« vsakega presenetili.

Reci prijatelju: »Napiši na list papirja svojo starost tako, da ne bom videl števila.«

»Podvoji jo.«

»Prištej 4 zraven.«

»Pomnoži število, ki si ga zdaj dobil s 5.« »Prištej 12.«

»Dobljeno število pomnoži z deset.«

»Zdaj mi povej število, ki si ga dobil.«

In ko vam prijatelj pove to zadnje število, morate na pamet odšteti od tega števila 320. Prvi dve številki dobljenega števila vam povedo starost vašega prijatelja.

Ivan Albrecht:

V gozdu

Kakor ženin brez neveste
se nakremženo drži
in pod grmom kos modruje:
»Kar naprej sneg naletuje,
teta brina, kaj bo to?
Lahko bi že svatovali;
če se kmalu ne zvedri,
bomo pa pogrebčevali —
Vse nas vreme bo pobralo!«

No, zelena teta brina
se zamaje nana-nina:
»Ej no, sosed, kaj poveste,
pojte s črno žalostjo!
Saj bo solnce posijalo —
več ko treba je za dva!
Bomo lahko svatovali,
se ženili, pirovali;
še zasvirate nam vmies,
da bo čuti do nebes!«

Nova znamka

O priliki razorožitvene konference v Ženevi je izdala Švica zgornjo znamko. Slika na znamki vam kaže simbol miru in prelomljen meč.

V imenu otrok

V Ženevi v Švici so se sestali zastopniki vseh držav, da razpravljajo o veličnem vprašanju. Ta sestanek, imenujejo ga razorožitvena konferenca, ima namen, da narodi odložijo za vojno pripravljeno orožje, da bodo našli ljudje mir in oddih in da ne bo nikdar več vojne. To naj velja tudi za bodoče rodove. Norveška pisateljica Selma Lagerlöfova je poslala v Ženevo spomenico z naslovom:

»V imenu otrok, razorožite se!«

Gospa Lagerlöfova se sklicuje med drugim tudi na slike avstrijskega umetnika Arturja Stadlerja, ki kažejo trpljenje otrok v vojni dobi. Pod sliko, ki prikazuje smrt otroka, ki je podlegel naporom na begu, stojijo besede: »Da ne bi bila moja smrt zaman!« Svojo spomenico je zaključila znana pisateljica tako-le:

»Nikar ne pozabimo tistih tisoč in tisoč otrok, ki so med vojno izgubili starše in domače ognjišče in so morali pred sovražnikom sami bežati na tuja ozemlja!

V imenu ubogih otrok vas rotimo in v imenu vseh, ki so morali zaradi vojne prestatiti toliko gorja!«

Selma Lagerlöfova.

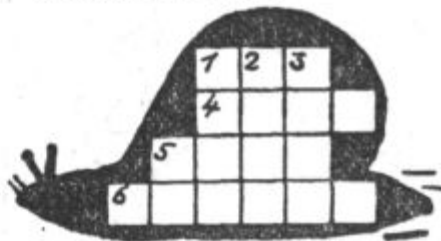
Rešitev izpopolnjevalke

Brana, Rinka.

Križaljka »Polž«

Vodoravno: 1. Namizno pogrinjalo. 4. Plast pod slikarji na zidu. 5. Način zvonjenja. 6. Priprava za pokanje o slavnostnih prilikah.

Navpično: 1. Živalca s hišo. 2. Zdravilna rastlina. 3. Sorodnica. 5. Predlog.

Rešitev križaljke »Mlinček«

Vodoravno: 2. Kotor. 6. agava. 7. venec. 8. Alena.

Navpično: 1. Stane. 2. kava. 3. ogel. 4. oven. 5. rasa.

Manica:

Uganke

Gospod učitelj je imel z učenci računsko uro. Vprašal je, koliko je polovica od 188. Tonček je trdil, da je polovica od 188 ravno sto. Nihče mu tega ni hotel verjeti. Toda Tonček je vsem dokazal, da je res tako. Kako je to napravil?

Kako lahko zapišeš število 1000 s samimi štiricami?

Čarobna zvezda

Dobro si oglejte zgornjo zvezdo in videli boste, da vsebuje različne črke. Če pravilno sestaviš črke, boš dobil ime mesta v Španiji.